

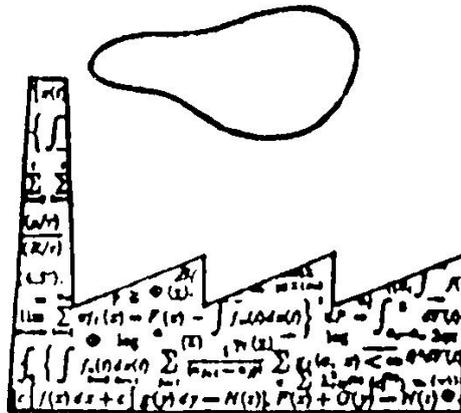
(RePEc:sla:eakjkl:97PL 17-II-2003)

KOMITET MATEMATYKI POLSKIEJ AKADEMII NAUK
ZARZĄD GŁÓWNY POLSKIEGO TOWARZYSTWA MATEMATYCZNEGO
INSTYTUT MATEMATYCZNY POLSKIEJ AKADEMII NAUK
POLSKIE STOWARZYSZENIE AKTUARIUSZY
POŁUDNIOWA DYREKCJA OKRĘGOWA KOLEI PAŃSTWOWYCH

DWUDZIESTA PIĄTA OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA ZASTOSOWAŃ MATEMATYKI

pod honorowym patronatem
PREZESA POLSKIEJ AKADEMII NAUK
PROF. DR. HAB. LESZKA KUŹNICKIEGO

Zakopane -Kościelisko, 17-24.IX.1996

WARSZAWA 1996

Andrzej Karpio

Edward W. Piotrowski

Filia Uniwersytetu Warszawskiego, Instytut Fizyki

ul. Lipowa 41, 15 669 Białystok

e-mail: ep@nemezis.uw.bialystok.pl

Transakcje giełdowe i model Isinga

Model Isinga, w swojej najprostszej jednowymiarowej wersji, opisuje statystyczne zachowanie się oddziaływających między sobą dyskretnych układów fizycznych mogących znajdować się w jednym z dwóch stanów każdy. Model ten został zaadaptowany do opisu najprostszych transakcji giełdowych. Stany, w jakich może się znaleźć inwestor, są określane w następujący sposób: całość środków została zainwestowana w wybrane akcje lub nie. Efektywność takiego zachowania może być w ścisły ilościowy sposób opisana modelem Isinga. Parametry, które mają fundamentalną interpretację fizyczną, w kontekście transakcji giełdowych dostarczają ilościowej miary opisywanych zachowań uczestników rynku. Pozwalają porównywać inwestycje w różne spółki giełdowe. Opis umożliwia mierzenie skuteczności różnych strategii np. „kup i trzymaj”, „strategii małpy” itp. Omawiany model daje się łatwo dostosować do opisu zachowania się całego rynku akcji. Pojawia się bowiem naturalny kandydat na indeks giełdowy, który w fizyce jest parametrem charakteryzującym zespół statystyczny, a tu opisuje stan całego rynku.

Opis rynku giełdowego z pomocą modelu Isinga uwzględnia koszty transakcji, co czyni go bardziej realistycznym. Dostarcza ciekawej interpretacji niektórych wielkości fizycznych (jak temperatura). Rozszerzeniem modelu jest jego wersja dwuwymiarowa, będąca nietrywialnym przykładem układu fizycznego, w którym w sposób ścisły można analizować przejścia fazowe. Z drugiej zaś strony, niektóre zachowania rynków giełdowych przypominają występujące w przyrodzie przejścia fazowe. Spostrzeżenie to stwarza nadzieję na dalsze zastosowania modelu Isinga w ekonomii.

Warto dodać, że prezentowane podejście można wykorzystać do opisu innych segmentów rynku finansowego, np. do transakcji terminowych.